

Hemşirelik Örencilerinde Beyin Göçüne Yönelik Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hemşirelik Örencilerinde Beyin Göçüne Yönelik Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22916>

Özet

Hemfirelik Örencilerinde Beyin Göçüne Yönelik Tutum Ölçeği, hemfirelik alanında eğitim gören örencilerin, mesleki gelecekleri bakımında yurt dışına göç etme eğilimleri ve bu duruma yönelik sahip oldukları tutumlar ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, 2018 yılında Öncü ve arkadaşları tarafından yapılan kapsamlı bir güvenilirlik ve geçerlik çalışması sonucunda kullanıma sunulmuştur.

Bu ölçek, özellikle sağlık sektöründe nitelikli insan gücünün uluslararası hareketliliği ve beyin göçü olgusunun hemfirelik öğrencileri üzerindeki psikososyal ve mesleki yansımaları incelemeyi hedeflemektedir. Araç, öğrencilerin yurtdışında yaşamayı kolaylaştırıcı veya zorlaştırıcı faktörlere yönelik algıları ve politik baskılardan kaçınma motivasyonları değerlendirilmek için tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Hemfirelik öğrencileri, beyin göçü, tutum ölçeği, psikometri, güvenilirlik, geçerlik, hemfirelik.

Yazarlar

Öncü, E., Selvi, H., Vayisoğlu, S. K., Ceyhan, H.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, hemfirelik öğrencilerinin kariyerlerini yurt dışında sürdürme, orada yaşamaya ve çalışmaya düşüncelerine ilişkin olumlu veya olumsuz eğilimlerini ve duygusal tepkilerini sistematik olarak ölçmektir. Ölçek, öğrencilerin beyin göçü hakkındaki algıları ve bu önemli karar vermelerinde etkili olabilecek kişisel ve çevresel faktörleri belirlemeye yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Ölçek, sağlık politikaları ve hemfirelik eğitimi planlama alanında çalışan araştırmacılara ve karar vericilere, hemfirelik profesyonellerinin uluslararası hareketliliğini anlamak ve potansiyel beyin göçü eğilimini azaltmaya yönelik stratejiler geliştirmek için bilimsel temelli veriler sunmaktadır.

Yapı

Ölçek, hemfirelik öğrencilerinin uluslararası kariyer hareketliliğine yönelik genel "Tutum" yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle üç temel bileşen etrafında şekillenir: yurtdışında yaşamın kişisel kolaylık beklentisi, yurtdışında çalışmanın zorluklarına katlanma istekliliği ve

mevcut ülkedeki politik veya profesyonel baskılardan kaçınma arzusu. Bu, ölçeğin çok boyutlu bir tutumun değerlendirilmesini sağladığını göstermektedir.

Ölçek maddeleri, öğrencilerin göç kararını etkileyen kişisel motivasyonlar ve dikkatli çevresel faktörlere verdikleri tepkileri kapsayarak, tutumun bilişsel, duygusal ve davranışsal eğilimlerini değerlendirmektedir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlilik kanıtlarını güçlendirmek amacıyla, 396 hemşirelik öğrencisinden toplanan verilerle kapsamlı bir Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. DFA sonuçları, ölçeğin teorik faktör yapısını ampirik veriyle yüksek düzeyde uyumlu olduğunu ortaya koymuştur.

Elde edilen uyum iyiliği indeksleri şöyledir: $\chi^2/sd = 3.68$, RMSEA=0.083, CFI=0.97, NFI=0.96, GFI=0.89 ve AGFI= 0.86. Özellikle CFI (Kararlı ve Normal Uyum İndeksi) ve NFI (Normlu Uyum İndeksi) değerlerinin 0.95'in üzerinde olması, ölçeğin yapısal geçerliliğinin güçlü bir şekilde desteklendiğini ve modelin veriyi tatmin edici düzeyde açıkladığını göstermektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığı, madde analizleri ve Cronbach Alfa güvenirlik katsayıları kullanılarak değerlendirilmiştir. Düzeltilmiş madde-toplam korelasyonlarının 0.34 ile 0.81 arasında değişmesi, maddelerin ölçülen genel yapıyla yeterli düzeyde ilişkili olduğunu göstermektedir.

Ölçeğin bütününe ilişkin hesaplanan Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı 0.91 olarak rapor edilmiştir. Ayrıca, ölçeğin alt bileşenlerine ilişkin Alfa değerleri sırasıyla 0.88 ve 0.86'dır. Bu yüksek katsayılar, ölçeğin tutarlı ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu güçlü bir şekilde kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısını doğrulanması için kullanılan temel istatistiksel yöntem Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) olmuştur. 396 kişilik hemşirelik öğrencisi örneklemini üzerinde yapılan bu analiz, ölçeğin çok boyutlu yapısını desteklemiştir.

Analiz sonuçlarına göre, ölçek maddelerinin faktör yükleri 0.37 ile 0.93 arasında değişmektedir. Yüksek faktör yükleri, maddelerin temsil ettikleri faktörleri güçlü bir şekilde ölçtüğünü ve faktör yapısını sağlam olduğunu göstermektedir. Uyum iyiliği indekslerinin kabul edilebilir ve iyi düzeyde olması (CFI=0.97), ölçeğin faktör yapısını teorik beklentilerle uyumlu olduğunu teyit etmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama/Geliştirme Çalışması

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği

Language Available: Türkçe

Population Group: Hemşirelik Öğrencileri

Age Group: Üniversite öğrencisi yaş grubu (Spesifik yaş aralığı belirtilmemiştir.)

Population Details: Geçerlik ve güvenirlik çalışması 396 hemşirelik öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: Maddeler 5'li Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanılarak yapılmıştır.

kesinlikle katılmıyorum

katılmıyorum

kararsızım

katılıyorum

tamamen katılıyorum

Anahtar Kelimeler

Göç, hemşirelik eğitimi, tutum ölçümü, uluslararası kariyer, faktör yükleri, iç tutarlılık.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Çalışmada belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Çalışmada belirtilmemiştir.

Correspondence Address: Sorumlu Yazar: **Emine Öncü** (İletişim: eeoncu@gmail.com)

Çizimler, Ücret ve Test Yayıncılığı

Ölçek, Öncü, E. ve arkadaşları tarafından 2018 yılında geliştirilmiş ve yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Emine Öncü ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilmektedir. Kullanım ücreti bilgisi kaynakta yer almamaktadır.

Kaynaklar

Öncü, E., Selvi, H., Vayisoğlu, S. K., ve Ceyhan, H.(2018). Hemşirelik öğrencilerinde Beyin Göçüne Yönelik Tutum Ölçeği geliştirilmesi: güvenilirlik ve geçerlik çalışması. *Cukurova Medical Journal*. 43(1), 207-215.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [hemsirelik-ogrencilerinde-beyin-gocune-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Hemşirelik Öğrencilerinde Beyin Göçüne Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Yurt dışındaki yaşamın hayatımı kolaylaştıracağına inanıyorum.

Yurt dışındaki çalışmak adına karşılaşılabileceğim zorluklara katlanabilirim.

Politik baskılardan uzak olabileceğim başka bir ülkede yaşamak isterim.